"मागणी क्रमांक ओ-९, ३४५४ (०३) (१५) राज्य सांख्यिकी पध्दतीची अंमलबजावणी (३४५४ ०४८३) (राज्य पुरस्कृत योजना)" याअंतर्गत १० "कंत्राटी सेवा" हे उद्दिष्टशिर्ष निर्माण करण्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : असांसं-१३२०/प्र.क्र. १२०/का-१४१७

मंत्रालय, मुंबई - ३२ दिनांक: ९ डिसेंबर, २०२०

वाचा: १) नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. निवियो-२००९/प्र.क्र. १८/का-१४१७ दिनांक २५ नोव्हेंबर, २००९

२) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक बीजीटी-१०.०१/प्र.क्र. १५६२/अर्थसंकल्प-२, दिनांक १६ जानेवारी, २००८

प्रस्ताव<u>नाः</u>

केंद्र शासनाच्या सांख्यिकी व कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालयाकडून (MoSPI) देशातील सांख्यिकी यंत्रणा बळकट करणे व २० गामा सांख्यिकी कार्ये (२० Core Statistics Activities) याबाबतची माहिती उपलब्ध होणे यासाठी "भारत सांख्यिकी सक्षमीकरण प्रकल्प" (India Statistical Strengthening Project-ISSP) आर्थिक वर्ष २००७-२००८ मध्ये हाती घेण्यात आला होता. या प्रकल्पाचा भाग म्हणून देशासाठी "राष्ट्रीय सांख्यिकी व्युहरचना आराखडा" (National Strategic Statistical Plan-NSSP) तयार करण्यात आला होता. या पार्श्वभूमीवर अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयाच्या आवश्यकतेनुसार राज्य शासनाकडून निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी "राज्य सांख्यिकीय व्युहरचना आराखडा" (State Strategic Statistical Plan-SSSP) तयार करण्याबाबत देखील कळविण्यात आले होते. "राज्य सांख्यिकीय व्युहरचना आराखडा" (State Strategic Statistical Plan-SSSP) तयार करण्याच्या कामात व त्या अनुषंगाने उपलब्ध निधीचा योग्य तो विनियोग करण्याबाबतचे सहभागपत्र (Letter of Participation-LOP) राज्य शासनाच्या वतीने नियोजन विभागाने केंद्र शासनास १७ एप्रिल, २००८ रोजी सादर करण्यात आले होते. कालांतराने "भारत सांख्यिकी सक्षमीकरण प्रकल्प" (India Statistical Strengthening Project-ISSP) प्रकल्पाचा पुन:आढावा केंद्र शासनाच्या सांख्यिकी व कार्यक्रम

कार्यान्वयन मंत्रालयाने घेतला व ज्या राज्यांना "राज्य सांख्यिकी व्युहरचना आराखडा" अंतर्गत निधी उपलब्ध झाला नाही त्या राज्यांना निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी "सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य" (Support for Statistical Strengthening-SSS) या सुधारित स्वरूपात योजना राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

२. केंद्र शासनाकडून "सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य" (Support for Statistical Strengthening-SSS) प्रकल्पाच्या सुधारित मार्गदर्शक सूचनानुसार आर्थिक वर्ष सन २०१९-२० पासून अर्थ

व सांख्यिकी संचालनालयामार्फत अंमलबजावणी सुरू झालेली आहे. या प्रकल्पाखाली २० गाभा सांख्यिकी कार्य (२० Core Statistics) पैकी महत्वाच्या सांख्यिकी कार्यांना राज्य शासनाकडून पूरक निधी उपलब्ध करून देण्याबरोबरच "शाश्वत विकास ध्येय (SDG)" च्या उद्दिष्टपूर्तीसाठी राज्य स्तरावर आवश्यक ती कार्यवाही करण्यासाठी आवश्यक निधीची तरतूद करण्याबाबत कळविण्यात आले आहे. केंद्र शासनाच्या सांख्यिकी व कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालयाशी "सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य" (Support for Statistical Strengthening-SSS) अनुषंगाने "सामंजस्य करार" (MoU) दिनांक ६ मार्च, २०२० रोजी करण्यात आला आहे. या प्रकल्पांतर्गत केंद्र शासनाच्या सांख्यिकी व कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालयाबरोबर (MoSPI) करण्यात आलेला "सामंजस्य करार" (MoU) प्रमाणे हाती घेण्यात येणारी कार्ये व त्याबाबत प्रस्तावित निधीस मंजूरी प्राप्त झालेली आहे. यासाठी केंद्र शासनाच्या सांख्यिकी व कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय (MoSPI) यांचेकडून उपलब्ध होणारा निधी अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयाने उघडलेल्या स्टेट बँक ऑफ इंडिया, वांद्रे येथील बचत खात्यात जमा होत आहे. तथापि केंद्र शासनाच्या सांख्यिकी व कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय (MoSPI) यांचेकडून "सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य" (Support for Statistical Strengthening-SSS) खालील कारवाई करावयाच्या २० गाभा सांख्यिकी कार्य (२० Core Statistics) व "शाश्वत विकास ध्येय (SDG)" च्या उद्दिष्टपूर्ती करीता राज्य स्तरावर करावे लागणारे विविध राज्य व जिल्हा पातळीवरील "सर्वेक्षणे व मूल्यमापन अभ्यास पाहणी" (Surveys &

Evaluation Studies) करण्यासाठी निधी प्राप्त होणार नाही. याशिवाय राज्य शासनाकडून नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एसडीजी-२०२०/३५/का-१४१२ दिनांक ३-१२-२०२० अन्वये "शाश्वत विकास ध्येय - अंमलबजावणी आणि समन्वय केंद्र (SDG-ICC)" या स्वतंत्र कक्षाची स्थापना अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयाच्या अधिनस्त करण्यात आलेली आहे. या स्वतंत्र कक्षामार्फत करावयाच्या (१) "राज्य निर्देशक आराखडा" (State Indicator Framework), (२) "जिल्हा निर्देशक आराखडा" (District Indicator Framework), (३) माहिती, शिक्षण व संपर्क (IEC) विषयक कामे हाताळणे यासाठी कंत्राटी पध्दतीने आवश्यक तज्ञ मनुष्यबळ उपलब्ध करून घेण्याकरीता "कंत्राटी सेवा" बाबीवरील खर्च भागविण्यासाठी राज्य स्तरावर "सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य" (Support for Statistical Strengthening-SSS) च्या अंमलबजावणीकरीता आवश्यक लागणारा निधी उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

केंद्र शासनाच्या सांख्यिकी व कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय (MoSPI) यांचेकडून "सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य" (Support for Statistical Strengthening-SSS) या प्रकल्पाखालील २० गाभा सांख्यिकी कार्यांपैकी (२० Core Statistics Activities) महत्त्वाच्या सांख्यिकी विषयांना राज्य शासनाकडून

निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी तसेच शाश्वत विकास ध्येय (SDG) उद्दिष्टपूर्तीसाठी नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एसडीजी-२०२०/३५/का-१४१२ दिनांक ३-१२-२०२० अन्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या शाश्वत विकास ध्येय - अंमलबजावणी व समन्वय केंद्र (SDG-ICC) या स्वतंत्र कक्षामार्फत करावयाची (१) "राज्य निर्देशक आराखडा" (State Indicator Framework) व (२) "जिल्हा निर्देशक आराखडा" (District Indicator Framework) माहिती, शिक्षण व संपर्क (IEC) विषयक कामे हाताळणे यासाठी आवश्यक तज्ञ मनुष्यबळ "कंत्राटी सेवा" द्वारे उपलब्ध करून घेण्यासाठी व त्यासाठी येणारा खर्च भागविण्यासाठी "राज्य सांख्यिकीय व्युहरचना आराखडा" (State Strategic Statistical Plan-SSSP)

या प्रकल्पासाठी असलेले लेखाशिर्ष "मागणी क्रमांक ओ-९, ३४५४ (०३) (१५) राज्य सांख्यिकी पध्दतीची अंमलबजावणी (३४५४ ०४८३) (राज्य पुरस्कृत योजना)" अंतर्गत १० "कंत्राटी सेवा" हे उद्दिष्टशिर्ष निर्माण करण्यासाठी शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. नियोजन विभागाच्या "मागणी क्रमांक ओ-९, ३४५४ (०३) (१५) राज्य सांख्यिकी पध्दतीची अंमलबजावणी (३४५४ ०४८३) (राज्य पुरस्कृत योजना) १० कंत्राटी सेवा" या योजनेवर होणाऱ्या खर्चासाठी "संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय" हे "नियंत्रक अधिकारी" असतील व "लेखा अधिकारी, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय" हे "आहरण व संवितरण अधिकारी" असतील. आर्थिक वर्षात वितरित करण्यात आलेला निधी व करण्यात येणाऱ्या खर्चाचा ताळमेळ ठेवण्याची तसेच खर्चाची "उपयोगिता प्रमाणपत्र" वेळोवेळी शासनाला सादर करण्याची व प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा) मुंबई यांचेकडून आर्थिक वर्षात झालेल्या खर्चाचे लेखा परीक्षण पूर्ण करून घेण्याची जबाबदारी "नियंत्रक अधिकारी" म्हणून "संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय" यांची राहील.
- ३. महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर हा शासन निर्णय उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२०१२०९१६५११७३०१६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रज्ञा महाले)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

- १) प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई
- २) प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ३) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४) सर्व विभागीय आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय

- ५) सर्व जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती
- ६) संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनाय, वांद्रे (पूर्व), मुंबई
- ७) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ८) निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
- ९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १०) सर्व उपआयुक्त (नियोजन), विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय
- ११) सर्व सह संचालक, प्रादेशिक कार्यालय, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
- १२) सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय
- १३) सर्व जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
- १४) नियोजन विभागातील सर्व उप सचिव / अवर सचिव / कार्यासन अधिकारी
- १५) वित्त विभाग (व्यय-८, अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
- १६) निवड नस्ती, का-१४१७, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई